

Nr 77.

Ankom till riksdagens kansli den 10 december 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för vissa översvämnings-skador m. m.

I en till riksdagen den 15 november 1946 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 382, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att av anslaget till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område må för utbetalande av ersättningar i anledning av översvämnings- och andra regnskador å 1946 års skörd anlitas ett belopp av högst 3 500 000 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

Till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område anvisade 1945 års riksdag ett reservationsanslag av 126 000 000 kronor (prop. nr 303; r. skr. nr 472). Av nämnda anslag beräknades ett belopp av 6 000 000 kronor för utbetalande under regleringsåret 1945/46 av lokala differentieringsbidrag å mjölk till jordbrukare inom områden, som drabbats av ogynnsamma skördeförhållanden.

I proposition nr 389 till 1945 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t sedermera, bland annat, att av de medel, som under förenämnda anslag avsetts för lokala differentieringsbidrag å mjölk, skulle under särskilt angivna förutsättningar även få utbetalas ersättning till jordbrukare, som under år 1945 drabbats av översvämnings-skador, samt att å anslaget skulle anvisas ytterligare ett belopp av 2 100 000 kronor. Propositionen bifölls av riksdagen (r. skr. nr 611).

I skrivelse den 29 oktober 1946 har *statens livsmedelskommission* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga kommissionen att utbetala ersättningar för översvämnings- och andra regnskador å 1946 års skörd i överensstämmelse med vissa av kommissionen i skrivelsen angivna riktlinjer samt att disponera härför erforderliga medel ur nämnda anslag.¹

Kommissionen har tillika, under åberopande av sin framställning, överlämnat ett antal till kommissionen för utlåtande remitterade framställningar om åtgärder med anledning av under hösten 1946 inträffade dylika skador.

¹ Före avgivandet av sin framställning har kommissionen i ärendet samrått med en delegation bestående av ledamöterna i kommissionens råd riksdagsmannen Abel Andersson, landstingsmannen B. Ekström, sekreteraren P. E. Enderstein, direktören K. Lindström och förvaltaren H. G. Ringborg samt riksdagsmannen S. B. Norup och direktören A. H. Stensgård.

I skrivelse den 26 oktober 1946 har sålunda *Kronobergs läns hushållningssällskap* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte av riksdagen begära ett anslag å 6 800 000 kronor till skälig gottgörelse efter särskilt angivna riktlinjer för de förluster, som jordbrukare i länet innevarande höst lidit genom onormal nederbörd och därav vållade översvämningar.

Länsstyrelsen i Kalmar län har med skrivelse den 26 oktober 1946 överlämnat framställning från länets södra hushållningssällskap, i vilken framställning sällskapet begärt, att Kungl. Maj:t måtte av statsmedel bereda jordbrukare inom sällskapets område ersättning för de skador, som på grund av översvämning och regn under augusti och september 1946 uppkommit å gröda. I skrivelse den 27 september 1946 har *Kalmar läns norra hushållningssällskap* anhållit, att för den allmänna skördenedsättningen i anledning av nederbörden under hösten 1946 måtte utgå differentieringsbidrag å mjölk samt att för katastrofskadorna måtte utbetalas särskild ersättning.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har i skrivelse den 25 september 1946 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande att bringa hjälp åt de jordbrukare, som åsamkats förluster genom översvämningarna och vatten-skadorna.

I skrivelse den 16 september 1946 har *länsstyrelsen i Skaraborgs län* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte anbefalla eller eljest vidtaga åtgärder i överensstämmelse med riktlinjerna i Kungl. Maj:ts proposition nr 389 vid 1945 års riksdag för att de av översvämningarna i länet under innevarande höst drabbade jordbrukarna måtte skyndsamt bringas hjälp från det allmännas sida.

Länsstyrelsen i Örebro län har överlämnat en den 25 september 1946 dagtecknad framställning från länets hushållningssällskap. I framställningen, varöver yttrande avgivits av torrläggningsnämnden i länet, har framhållits, att ersättning för de av nederbördsförhållandena vållade skadorna å årets gröda borde utgå av allmänna medel.

Riksförbundet landsbygdens folk har i skrivelse den 5 oktober 1946 anhållit, att grunderna för beräkning av ersättningsbeloppen för de av regn och översvämning orsakade katastrofskadorna måtte bestämmas så att ersättningarna utginge med högre belopp än för förra årets skador och att en så fullständig reglering som möjligt av skadorna uppnåddes.

Kommissionen har i sin skrivelse rörande omfattningen och arten av skadorna å innevarande års skörd anfört bland annat.

Enligt en av Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut gjord sammanställning har nederbörden under september månad 1946 inom samtliga län i riket varit betydligt större än normalt. Särskilt har detta varit fallet i Örebro, Södermanlands, Östergötlands, Kalmar norra, Kronobergs och Skaraborgs län. I jämförelse med föregående år synes emellertid den skillnaden ha förelegat, att nederbörden i allmänhet varit jämnare fördelad över en längre period. Med avseende på skördeskadornas beskaffenhet har detta inneburit, att de egentliga översvämningsskadorna i år icke varit fullt så omfattande som hösten 1945, medan däremot övriga regnskador haft en större omfattning och varit av mera svårartad beskaffenhet än fallet var föregående höst. Kommissionen har därför ansett sig böra från hushållningssällskapen inhämta uppgifter rörande icke blott de egentliga översvämningsskadorna utan även av regn förorsakade totalskador å skörden.

Enligt de från hushållningssällskapen erhållna uppgifterna har den skadade arealen av hushållningssällskapen uppskattats till något över 30 000 hektar. Enbart den genom översvämningar skadade arealen har angivits till omkring 12 600 hektar, medan totalskada på grund av regn utan att över-

svämning förelegat har rapporterats för omkring 17 700 hektar. Särskilt omfattande skador rapporteras för Kronobergs, Kalmar, Östergötlands, Örebro, Jönköpings, Hallands, Kristianstads, Malmöhus, Blekinge, Skaraborgs och Värmlands län, medan däremot i norra Sverige inga skador av denna beskaffenhet synas föreligga. En fördelning av den skadade arealen på olika grödor ger vid handen, att i det närmaste två tredjedelar av densamma (19 000 hektar) avser havre. Av övriga sädeslag ha blandsäd och vårvete drabbats av de svåraste skadorna, i det att den skadade arealen för dessa grödor enligt hushållningssällskapens uppskattningar uppgår till omkring 3 700 respektive 2 100 hektar. Beträffande potatis har den skadade arealen angivits till omkring 2 100 hektar.

Det ligger i sakens natur, att de erhållna uppgifterna måste betraktas såsom tämligen osäkra. Medan vissa hushållningssällskap efter allt att döma företagit ingående undersökningar rörande skadornas omfattning, synas andra ha nöjt sig med mera allmänna uppskattningar. Särskilt osäkra äro givetvis uppgifterna angående de av regn förorsakade totalskadorna. Det bör i detta sammanhang understrykas, att uppgifterna skulle avse totalskador, däremot icke groddskador o. d. Efter allt att döma torde dock åtskilliga av de från hushållningssällskapen inkomna uppgifterna, särskilt beträffande regnskador, icke avse totalskador i ordets egentliga bemärkelse. Även i fråga om de uppgivna översvämningsskadorna torde i viss utsträckning gälla, att en del av skörden å de översvämmade områdena kunnat bärgas, ehuru densamma blivit i såväl kvantitativt som kvalitativt hänseende avsevärt försämrade.

Kommissionen har härefter ingått på frågan om vilka åtgärder med anledning av skadorna å 1946 års skörd, som lämpligen böra vidtagas.

Enligt kommissionens uppfattning syntes de skäl, som under år 1945/46 gäve anledning till utbetalande av statliga ersättningar för översvämningsskador, föreligga även innevarande år. Den areal, som av hushållningssällskapen i år redovisats såsom översvämmad, vore icke mycket mindre än den för år 1945/46 redovisade översvämmade arealen. Samtidigt torde årets översvämningsskador ha varit särskilt kännbara för sådana jordbrukare, som två år i följd drabbats av dylika skador. Sistnämnda förhållande finge anses utgöra ett särskilt skäl för att ersättningar för översvämningsskador även i år borde utgå.

Kommissionen har i detta sammanhang föreslagit, att under innevarande år ersättning borde utbetalas även för sådana regnskador, som, ehuru översvämning icke förelegat, inneburit att hela grödan eller i varje fall en mycket stor del därav förstörts. Kommissionen har härmed avsett sådana fall, då skörden på grund av långvarigt regn icke alls kunnat bärgas, eller, om den bärgats, visat sig vara så skadad, att det kvantitativa utbytet av densamma blivit mindre än hälften av vad som förväntades vid den särskilda skördeuppskattning, som lagts till grund för fodersädsavståendet, eller, beträffande andra grödor än fodersäd, av den för omarådet beräknade normalskörden. Däremot borde enligt kommissionens uppfattning kvalitativa skador å skörden, exempelvis groddskador, även om de i och för sig vore av svårartad beskaffenhet, icke föranleda utbetalning av statliga ersättningar i förevarande ordning.

Beträffande grunderna för nu ifrågavarande ersättningar har kommissionen anført.

Vid överläggningar, som kommissionen haft med jordbruksrepresentanter inom kommissionens råd, har framhållits, att de under år 1945/46 tillämpade grunderna för ersättningar ofta givit anledning till missförstånd och besvikelse bland jordbrukarna. Ifrågavarande bestämmelser inneburo att jordbrukarna vid totalskada skulle bära en självrisk med sammanlagt i regel omkring 50 procent. Bland annat i syfte att erhålla en mjukare övergång mellan skador, som berättigade respektive icke berättigade till ersättning, ävensom en bättre gradering av ersättningarna efter skadornas relativa betydelse för de drabbade jordbrukarna hade emellertid vid bestämmelsernas utformning en viss uppdelning verkställt av självrisk. Av den för den skadelidande brukningsdelen beräknade normalskörden skulle sålunda först 30 procent avdragas såsom självrisk, varefter jordbrukaren å den återstående skadan erhöi ersättning med 70 procent. Sistnämnda procentsats kunde i ömmande fall höjas till 85 eller, undantagsvis, 100 procent. Genom denna anordning vanns också den betydelsefulla fördelen, att den jordbrukare, som bärgat en del av sin skörd, automatiskt erhöi ett större belopp för sin skörd än den, som fått hela grödan förstörd. Även ur folkförsörjningssynpunkt syntes en sådan anordning vara eftersträvansvärd, enär jordbrukarna i annat fall icke kunna förväntas bli villiga att lägga ned arbete och kostnader på försök att bärga en så stor del av den skadade skörden som möjligt.

Från jordbruksrepresentanterna i kommissionens råd har emellertid uttalats, att det under fjolåret tillämpade systemet ur psykologisk synpunkt innebure så stora nackdelar, att det under inga omständigheter borde bibehållas under innevarande år. Metoden att först göra avdrag för en viss självrisk och därefter lämna ersättning för endast en del av den därefter återstående skadan hade nämligen bland jordbrukarna ofta missuppfattats på så sätt, att de förbisett den sistnämnda begränsningen ifråga om ersättningens storlek och utgått ifrån att ersättning skulle utgå med hela det belopp, varmed skadan överstege den s. k. självrisk. Med hänsyn härtill borde enligt jordbrukarrepresentanternas enhälliga uppfattning avdrag göras endast för viss angiven självrisk, och ersättning sålunda utgå med hela det belopp, varmed skadan överstege denna självrisk.

Kommissionen har med hänsyn till den stora vikt, som sålunda från jordbrukarnas sida lagts vid att en ändring i detta hänseende komme till stånd, ansett sig för året icke böra motsätta sig att en sådan ändring i ersättningsreglernas konstruktion ägde rum. Kommissionen har emellertid därvid funnit sig böra understryka de förut berörda olägenheter, som vore förenade med den av jordbrukarna begärda omläggningen av bestämmelserna. För året kunde dessa olägenheter dock icke medföra några ur folkförsörjningssynpunkt menliga verkningar, enär årets skörd redan vore bärgad. Det finge vidare enligt kommissionens uppfattning förutsättas, att särskilda ersättningar av nu förevarande beskaffenhet under kommande år icke skulle utbetalas.

Vad angår ersättningsprocentens storlek har kommissionen erinrat om att under föregående år denna vid totalskada utgjorde 49. Med hänsyn till att jordbrukarna inom de svårast hemsökta områdena två år i följd drabbats av betydande skador torde skäl få anses föreligga för att i år tillämpa en något högre ersättningsprocent.

I detta sammanhang har kommissionen behandlat frågan, huruvida samma ersättningsprocent borde tillämpas vid såväl översvämningsskadorna som andra regnskador, samt härom anfört.

Enligt kommissionens uppfattning tala starka skäl för en differentiering av ersättningsprocenten mellan dessa båda slag av skador. Även om skörden i åtskilliga fall kan ha blivit fullständigt förstörd genom regn, utan att översvämning förelagat, torde dock översvämningsskador å viss areal för de därav drabbade jordbrukarna i regel ha medfört avsevärt mera arbete och högre kostnader än regnskador å samma gröda och å lika stor areal. Dessutom torde översvämningar ofta medföra en försämring av jorden, vars verkningar kunna göra sig gällande även under kommande år. Med hänsyn härtill synes vid totalskada ersättningsprocenten böra bestämmas till 65 i fråga om översvämningsskador och 50 i fråga om andra regnskador. Jordbrukarna böra med andra ord bära en självrisk av i regel 35 procent vid översvämningsskador och 50 procent vid andra regnskador, som medfört en avsevärd kvantitativ försämring av skördeutfallet. Vid ömmande omständigheter bör dock ersättningsprocenten i båda fallen kunna höjas till högst 80 procent.

I de fall, då en och samma brukningsdel drabbats av såväl regnskada som översvämningsskada, torde självrisken böra beräknas med hänsyn till skadornas relativa fördelning. Då alltför komplicerade regler torde böra undvikas, synes denna avvägning lämpligast böra ske på så sätt, att i den mån den skadade arealen av en viss gröda på en och samma brukningsdel till mer än en tredjedel drabbats av översvämning, bör ersättningsprocenten beräknas till 65 men i annat fall till 50 procent.

Angående sättet för bestämmande av ersättningen har kommissionen föreslagit följande.

Beträffande fodersädsskörden torde den särskilda skördeuppskattning, som ligger till grund för fodersädsavsläendet, böra komma till tillämpning, medan beträffande övriga grödor normalskörden torde böra beräknas häradsvis eller, där så kan ske, sockenvis, med ledning av föreliggande skördestatistik och med tillämpning av i huvudsak samma grunder som föregående år. I sistnämnda fall torde även, i likhet med föregående år, en höjning eller sänkning av normalskördssiffran med högst 20 procent böra få vidtagas beträffande brukningsdelar, vilkas normalskörd på grund av jordmån eller andra omständigheter uppenbarligen är högre respektive lägre än det för häradet (socknen) gällande genomsnittet. Det får ävenledes förutsättas, att självrisken, på samma sätt som skedde föregående år, beräknas på den skadelidande brukningsdelens hela areal av varje ifrågakommande gröda. I enlighet med önskemål från olika håll torde dock vid ersättningsberäkningen fodersäd böra betraktas såsom en gröda.

I ömmande fall torde en höjning av ersättningsprocenten böra äga rum. Oavsett de skadelidandes personliga förhållanden torde emellertid särskild hänsyn böra tagas även till den omständigheten, att många av de jordbrukare, som nu skulle bli berättigade till ersättning, föregående år drabbades av översvämningsskador. Därest sistnämnda skador år 1945 varit av sådan storlek och beskaffenhet, att ersättning för dem utgått, torde ersättningen för de skador, som inträffat i år, få utan särskild behovsprövning höjas till 80 procent.

Beträffande kostnaderna har kommissionen anfört.

En beräkning av kostnaderna för ifrågavarande ersättningar ställer sig av olika skäl synnerligen vansklig. Kommissionen vill erinra om att under år 1945/46 omkring 1 230 000 kronor utbetalades såsom ersättning för över-

svämningsskador. Den för nämnda år redovisade skadade arealen uppgår till drygt 13 000 hektar. För innevarande år redovisas en skadad areal av omkring 30 000 hektar. Vid oförändrade ersättningsbestämmelser och även i övrigt likartade förhållanden skulle, därest sistnämnda beräkning vore riktig, ersättningsbehovet år 1946/47 kunna beräknas till i runt tal 3 000 000 kronor. Emellertid får hänsyn tagas dels till att kommissionen föreslagit vissa ändringar i fråga om grunderna för beräkning av ersättningarna, dels att det i år är fråga om skador av delvis annan beskaffenhet än föregående år. Av de föreslagna ändringarna i grunderna för de ifrågavarande ersättningarna verkar sänkningen av självrisken höjande, men den ifrågasatta omläggningen av själva beräkningsmetoden sänkande på ersättningsbeloppen. Däremot kan den omständigheten, att skadorna i år efter allt att döma företrädesvis äro regnskador utan samband med översvämning väntas medföra en relativ stegring av desamma. Det kan nämligen förväntas, att regnskadorna oftare än översvämningsskadorna drabbat hela arealen å en viss brukningsdel och att därför den minskning av ersättningsbeloppen, som följer av metoden att grunda ersättningen på en jämförelse mellan å ena sidan den för hela brukningsdelen beräknade normalskörden och å andra sidan brukningsdelens hela skörd av ifrågavarande gröda, skall få mindre betydelse för regnskador än fallet varit beträffande översvämningsskador. Någon exakt beräkning av de faktiska kostnaderna synes i nuvarande läge icke vara möjlig, men enligt kommissionens uppfattning talar sannolikheten för att desamma komma att uppgå till omkring 3 500 000 kronor.

Föredraganden, *statsrådet Sträng*, har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Även årets skörd har, liksom förra årets, i icke ringa grad skadats av regn. Den skadade arealen har av hushållningssällskapen uppskattats till något över 30 000 hektar, vilket är avsevärt mera än vad som under förra året skadades genom översvämningar. I motsats till 1945 års skador ha i år de direkta regnskadorna varit betydligt större än översvämningsskadorna. De ojämförligast största skadorna ha drabbat fodersäden, havre och blandsäd. Uppenbart är att de svårartade regnen för många jordbrukare i de därav berörda trakterna, främst södra och mellersta Sverige, kommit att medföra högst betydande ekonomiska förluster. Särskilt kännbara komma dessa att bliva för dem som även förra året utsattes för översvännings- och regnskador. Ehuru det givetvis måste inge betänkligheter att, då jordbruket drabbas av dålig väderlek, av allmänna medel ersätta därigenom uppkomna förluster, vill jag dock icke motsätta mig att så i viss utsträckning sker även i år. Sedan mera normala förhållanden återinträtt, torde emellertid bidrag av nu ifrågavarande slag icke vidare förekomma.

Efter övervägande av frågan om vilken form de statliga hjälpåtgärderna i förevarande fall böra få, anser jag mig kunna biträda det av livsmedelskommissionen framlagda förslaget. I betraktande av att skadorna till följd av regnet drabbat avsevärda delar av landet skulle ett återinförande av differentieringsbidragen för att ersätta förlusterna i stort sett leda till en allmän höjning av mjölkpriset. Jordbrukarnas inriktning på mjölkproduktion är även förhållandevis skiftande, varför ett stöd i denna form icke skulle te sig fullt tillfredsställande ur rättvisesynpunkt. I likhet med kommissionen anser jag därför, att dylika bidrag icke böra utgå i anledning av ifrågavarande skador.

Ett system med direkt ersättning för lidna förluster synes på sätt kommissionen uttalat vara att föredraga.

Såsom kommissionen anfört tala starka skäl för att ersättningarna skola i motsats till föregående år utgå icke endast för översvämningsskador utan även för omedelbart av regn vållande skador. Ersättning för sistnämnda slags skador bör dock utbetalas endast under förutsättning att det kvantitativa skördeutbytet å brukningsdelen blivit mindre än hälften av vad som förväntades vid den särskilda skördeuppskattningen, som ligger till grund för fodersädsavståendet, eller, beträffande andra grödor än fodersäd, av den för området beräknade normalskörden.

Oaktat det principiellt sett skulle te sig mera tillfredsställande om i år samma grunder för beräkningen av ersättningarna tillämpades som i fråga om 1945 års skörd, vill jag likväl med hänsyn till vad i ärendet förekommit icke motsätta mig de av kommissionen föreslagna ersättningsgrunderna. Sålunda bör gälla beträffande båda slagen av skador, att de efter avdrag av självrisk skola ersättas helt, samt såvitt angår översvämningsskador dessutom, att ersättning bör utgå efter högre procenttal icke endast i jämförelse med föregående år utan även i förhållande till ersättningen för de direkta regnskadorna. Möjlighet bör även finnas att vid särskilda omständigheter tillämpa ett högre procenttal. Ersättning torde sålunda böra utgå efter 65 procent vid översvämningsskada och efter 50 procent vid annan regnskada, dock att vid ömmande omständigheter eller då den skadelidande föregående år erhållit ersättning för översvämningsskada, ersättningsprocenten må höjas till högst 80 procent. För det fall att viss gröda å en och samma brukningsdel drabbats av såväl översvämningsskada som annan regnskada, bör därest minst en tredjedel kan anses utgöra översvämningsskada, ersättning utgå efter procenttalet för sådana skador. Omfattningen av översvämningsskada eller annan regnskada bör bedömas beträffande fodersäden med ledning av den särskilda skördeuppskattning, som ligger till grund för fodersädsavståendet, samt beträffande övriga grödor efter en normalskörd, beräknad i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder som tillämpades föregående år. Ersättning bör icke i något fall utgå med mindre ersättningsbeloppet efter förut angivna grunder överstiger 25 kronor per brukningsdel.

Kommissionen har uppskattat kostnaderna för ersättningarna till omkring 3 500 000 kronor. Det synes mest ändamålsenligt att i första hand de för täckande av skadorna på 1945 års skörd kvarstående medlen, 2 800 000 kronor, under anslaget för prisreglerande åtgärder å jordbrukets område anlitas för nu ifrågavarande ändamål. I den mån ytterligare medel äro behövliga, torde andra å anslaget tillgängliga medel få tagas i anspråk. Jag förutsätter emellertid att sammanlagda ersättningsbeloppen hålla sig inom den beräknade kostnadsramen. Skulle anslaget för prisreglerande åtgärder på jordbrukets område icke vara tillräckligt för att gälda ersättningskostnaderna, torde ytterligare medel för ändamålet få äskas hos riksdagen.

Därest riksdagen bifaller de av mig i det föregående förordade förslagen, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera i huvudsaklig anslutning till det anförda meddela erforderliga föreskrifter i ämnet.»

Utskottet. Den osedvanligt rikliga nederbörden under september månad tillfogade 1946 års skörd betydande skador, främst i södra och mellersta Sverige och särskilt kännbara för de jordbrukare som även under fjolåret drabbades av översvämningsskador eller andra regnskador. Då nu liksom förra året framkommit krav på att statsmakterna skola träda emellan och av allmänna medel lämna jordbrukarna gottgörelse för därigenom förorsakade ekonomiska förluster, synes det utskottet med hänsyn till ifrågavarande skadors katastrofartade omfattning skäligt, att så ånyo sker i fråga om översvämningsskador. Vad angår omedelbart av regn uppkomna skador beräknas i propositionen ersättning för sådana komma att utgå endast i mycket svårartade fall, varför utskottet anser sig böra jämväl tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag härom.

Vidkommande formen för den nu planerade statliga hjälpaktionen vill utskottet biträda vad föredragande statsrådet i anslutning till livsmedelskommissionens framställning anfört om att ett system med direkt ersättning för lidna förluster synes böra tillämpas. De grunder för fastställande av dylika ersättningar, som uppdragits i propositionen och något avvika från de i fjol gällande, finner utskottet med beaktande av vad i ärendet förekommit böra godtagas såsom ett försök att åstadkomma en mera tillfredsställande konstruktion av ersättningsreglerna.

Beräkningen av medelsbehovet för gäldande av ifrågavarande ersättningskostnader föranleder ingen erinran från utskottets sida liksom ej heller förslaget att för ändamålet disponera anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av anslaget till *Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område* må för utbetalande av ersättningar i anledning av översvämningsskador och andra regnskador å 1946 års skörd anlitas ett belopp av högst 3 500 000 kronor.

Stockholm den 10 december 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson, Alfred Andersson, friherre Beck-Friis, Näslund, Bondeson, Jonsson och Sundelin* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Gustafson i Vimmerby, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Andersson i Hyssna och Nilsson i Göingegården.*